

zanedbal, takže možnosť záchran y poraneného operatívnym zákrokom veľmi klesla. Podľa toho nižšie súdy kládly obžalovanému za vinu, že sa dopustil opominutia a tým spôsobil smrť poraneného. Avšak nižšie súdy dopustily sa v tomto prípade právneho omylu pri výklade pojmu príčinnej súvislosti medzi opominutím a nastalým smrteľným výsledkom.

Z toho, že zákon v § 290 tr. zák. predpokladá, že obžalovaný opominutím spôsobil smrť, plynie, že opominutie musí byť podmienkou tohoto následku, totiž, že bez tohto opominutia by smrť nenastala. Z toho plynie, že nestačí tu sama možnosť, že opominutie priviedlo smrť. V tomto prípade mohla by byť reč o príčinnej súvislosti medzi opominutím, ktoré sa obžalovanému kládie za vinu, a smrťou poraneného B. T. len vtedy, keď by bolo zistené, že bez opominutia bol by iste nastal iný výsledok, totiž, že nebola by nastala smrť poraneného. Avšak podľa zistenia nižších súdov možnosť záchran y poraneného operatívnym zákrokom bola len praveďepodobná, pričom táto pravdepodobnosť bola v prvých hodinách po poranení, za ktorú dobu odvolací súd ani nečiní obžalovaného ešte trestne zodpovedným, väčšia, avšak klesala uplynutím ďalších hodín viac a viac. Z toho plynie, že nižšie súdy sa mýlili, pokiaľ uznaly, že je tu daná skutková povaha prečinu podľa §§ 290 a 291 tr. zák. Preto bolo vyhovené zmätočnej sťažnosti obžalovaného, založenej na dôvode zmätku podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., rozsudky obidvoch nižších súdov boli zrušené na základe 1. odst. § 33 por. nov. a bol vynešený oslobodzujúci rozsudok bez toho, že by bolo treba sa zaoberať ďalším obsahom zmätočnej sťažnosti.

Čís. 4950.

Podstata pomluvy záleží v tom, že sa o napadnutej osobe tvrdí, že sa nechovala tak, ako — hľadiac k jej postaveniu — bola by sa mala podľa obecnéj mienky chovať. Pri tom pojem osobnej cti nie je závislý výlučne na mienke osôb, v kruhu ktorých sa napadnutá osoba pohybuje.

(Rozh. zo dňa 17. marca 1934, Zm III 60/34.)

Najvyšší súd preskúmal trestnú vec proti S. A. a spol., obžalovaným z prečinu pomluvy tlačou spáchaného atď., a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaných vyniesol tento rozsudok: Vyhovujúc zmätočným sťažnostiam z dôvodu zmätočnosti označeného v bode 1 a) § 385 tr. p., zrušuje sa rozsudok vrchného súdu a podľa bodu 1 § 326 tr. p. oslobodzujú sa obžalovaní: Š. A. od odžaloby pre priestupok podľa § 6 zák. čís. 124/924; E. S. od odžaloby pre prečin pomluvy a urážky na cti spáchaný tlačou podľa §§ 1 a 2, bodu 1., odst. 2 § 3 a § 4 zák. čl. XLI:1914.

Z dôvodov:

Proti rozsudku vrchného súdu podali obžalovaní »odvolanie« na základe bodu 1 a) § 385 tr. p. z toho dôvodu, že sa nedopustili trest-

ného činu. Zmätočné sťažnosti sú základné. Vrchný súd má za to, že obžalovaný E. S., ako autor inkriminovaného článku, sa dopustil prečinu pomlavy podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., lebo tvrdenie o súkromnom žalobcovi, ako poprednom vyznavačovi komunizmu, že svojimi vnútornými náboženskými pocitmi, konformnými s pocitmi katolícky založeného priemerného jednotlivca, dal sa sviest' k tomu, aby podal žiadosť za prerušenie svojho trestu na dobu vianočnú a aby ju, dojemným tónom stylizovanú, odôvodnil tým náboženským stanoviskom, že vianoce, ktorých zbožnej nálady chce užiť vo svojom rodinnom kruhu, sú sviatkami mieru, lásky a odpustenia, je na to síce, aby súkromného žalobcu pre tento jeho rozpor náboženského cítenia s ideami komunizmu v očiach komunistických stránkov postavilo do nepriaznivého svetla a vydalo ho opovrženiu týchto a snížilo ho v ich mienení. K tomuto názoru treba vraj dospieť tým viac, keďže pisateľ inkriminovaného článku dokladá, že vedenie strany označilo túto žiadosť za prejav meštiackych a buržujských »citov« a vylúčilo ho z radov svojich členov. Názor vrchného súdu však sa proti zákonu.

Podstata nejakého pomluvačného tvrdenia vo všeobecnosti je tá, že sa o napadnutom tvrdí, že sa nechoval tak, ako, hľadiac k jeho postaveniu, podľa verejného mienenia ľudu, bol by sa mal chovať. Z tejto definície podstaty pomlavy plynie síce, čo ináčej správne uznáva vrchný súd, — že pojem osobnej cti nie je pojmom absolútnym, — mylil sa však odvolací súd, keď chcel pojem osobnej cti urobiť závislým výlučne na mienke kruhu tých osôb, v ktorom napadnutý jednotlivec sa pohybuje. Sú také kruhy spoločenské a politické, ktoré vo svojich zásadách sa stavia proti všeobecnému presvedčeniu prevážnej väčšiny národa. Zvláštne politické strany môžu si určiť také účele, ktoré sa protivia zákonom. Práve preto dovoľuje zákon č. 201/1933 sb. z. a n. aj rozpustenie niektorých politických strán. Keď by sa na príklad vedúci člen niektorej takejto politickej strany vyjadril verejne proti zásadám svojej strany, to by mohlo vyvolať u jeho doterajších prívržencov odpor, ba aj opovrhnutie, avšak toto opovrhnutie nie je ono, ktoré má na mysli § 2 zák. o ochr. cti. Zákon hájí len občiansku česť. Pojmy, ktoré prípadne si utvoria jednotlivé kruhy o cti a o povinnostiach prípadne protizákonných alebo morálnym pojmom väčšiny národa sa protiviaci, nie sú pred zákonom a pred trestným súdom smerodatné. Z hore uvedených plynie, že tvrdenie, že súkromný obžalobca bol vylúčený z jednej politickej strany, samo o sebe ešte nedotýka sa jeho občianskej cti, lebo pri posudzovaní tej otázky, či obžalobca by mohol byť vydaný takýmto tvrdením opovrhnutiu, alebo či by mohol byť snižený v obecnom mienení, treba hľadať v prvom rade na to, čo bolo tvrdené ako dôvod vylúčenia z politickej strany. V tomto prípade obžalovaný S. ako autor inkriminovaného článku tvrdil, že obžalobca bol vylúčený zo strany komunistickej preto, že prejavil náboženské city a chcel v rodinnom kruhu užiť zbožnej vianočnej nálady. Toto tvrdenie však nedotýkalo sa občianskej cti hlavného súkromného obžalobcu. Podľa § 122 ústavnej listiny každý obyvateľ Československej republiky môže vykonávať verejne a súkromne bársktoré vyznanie, náboženstvo, alebo vieru, pokiaľ výkon nie je v neshode s verejným poriadkom alebo s dobrými

mravy. Snažiť sa v rodinnom kruhu užiť zbožnej vianočnej nálady nie len sa neprotiví dobrým mravom, naopak podľa presvedčenia prevážnej väčšiny národa je v súlade s dobrými mravy. Prípadný opačný názor politických prívržencov hlavného súkromného obžalobcu nie je v tomto ohľade smerodatný. Tvrdenie obžalovaného E. S. tedy nebolo síce k tomu, aby vydalo súkromného obžalobcu opovrhnutiu, ani aby ho snížilo v obecnom mienení. Preto mýlil sa vrchný súd, keď uznal obžalovaných vinnými, hoci nespáchali trestný čin. Najvyšší súd tedy vyhovel zmätočným sťažnostiam a v smysle odst. I. § 33 por. nov. sprostil obžalovaných obžaloby.

Čís. 4951.

Trestný čin, spáchaný osobou z trestu podmienene prepustenou v dobe skúšobnej, treba považovať za spáchaný v dobe trestu (§ 36 zák. čl. XXXVII:1880). V takom prípade je vymeranie úhrnného trestu neprípustné.

(Rozh. zo dňa 17. marca 1934, Zm IV 636/33.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti M. M., obžalovanému zo zločinu úmyselného zabitia človeka a iné, na základe verejného pojednávania následkom opravného prostriedku, podaného generálnou prokuratúrou v smysle § 441 tr. p. takto sa u s n i e s o l: Opravný prostriedok pre zachovanie právnej jednotnosti, podaný generálnou prokuratúrou podľa § 441 tr. p. sa uznáva za odôvodnený a vyslovuje sa, že rozsudkom krajského súdu v U. zo dňa 10. decembra 1932 č. Tk V 1022/25-60 bol porušený zákon v ustanovení § 517 tr. p. a § 36 zák. čl. XXXVII:1880.

Toto usnesenie v smysle posl. odst. § 442 tr. p. nemá pre stranu účinku.

D ô v o d y:

Podľa trestných spisov krajského súdu v U. bol M. M. odsúdený: 1. rozsudkom tohoto krajského súdu zo dňa 12. novembra 1925, č. Tk 1022/25-39, zmeneným rozsudkom najvyššieho súdu v Brne, pre zločin zabitia človeka do káznice na dobu 4 rokov ako k trestu hlavnému a k trestu na peniazoch v čiastke 100 Kč lebo 5 dní káznice ako k trestu vedľajšiemu; 2. rozsudkom toho istého súdu zo dňa 12. decembra 1931 č. j. Tk 441/29-54. do žalára v trvaní jedného roku pre zločin krádeže, ktorý spáchal po dni 10. januára 1929. Komisia pre podmiennečné prepustenie z trestu pri krajskom súde v N. usnesením zo dňa 26. júla 1928 prepustila M. M. v smysle § 10 zák. zo dňa 17. októbra 1919, čís. 562 Sb. z. a n., podmiennečne na slobodu z trestu uvedeného hore pod bodom 1. Skúšobnú dobu ustálila na dva roky. Tá istá komisia usnesením zo dňa 10. júna 1932 na základe § 14 zákona zo dňa 17. októbra 1919, č. 562 Sb. z. a n., odvolala svoje predošlé usnesenie o podmiennečnom prepustení a nariadila výkon zbytku trestu s tým odôvodnením, že trestanec M. M. bol odsúdený rozsudkom hore pod bodom 2. uvedeným ku trestu tam označenému pre zločin krádeže, spáchaný dňa 10. januára